

NAČRT NAKUPA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA V KNJIŽNICI LOGATEC ZA LETO 2025

Logatec, november 2024

Tina Musec, direktorica

1. Uvod

Knjižnica Logatec izvaja knjižnično dejavnost v skladu z veljavno zakonodajo in dokumenti, na podlagi katerih oblikujemo vizijo, program dela in temeljna izhodišča za izgradnjo knjižnične zbirke. Ustvarjanje kakovostne knjižnične zbirke predstavlja pomembno poslanstvo, saj je naš cilj oblikovanje zbirke knjižničnega gradiva, ki z ustreznim vsakoletnim dopolnjevanjem članom in uporabnikom knjižnice ter prebivalcem občine Logatec nudi dostop do najrazličnejšega gradiva, informacij in storitev. Zato je pomembno, da imamo izdelan dokument, ki določa merila za celoletni nakup knjižničnega gradiva.

2. Zakonske podlage, okolje in strokovna priporočila in okolje

Zakonske podlage, strokovna priporočila, na osnovi katerih je oblikovan dokument nabavne politike:

- Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS št. 87/01, 96/02 in 92/15)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07-UPB, 56/08, 4/10, 20/11 in 111/13)
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, št. 73/03, 70/08, 80/12),
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS, št. 162/2022),
- Odlok o ustanovitvi Javnega zavoda Knjižnica Logatec (Logaške novice, št. 12/03, 4/09, 10/22, 4/23 in 6/24),
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice za obdobje 2018 - 2028 (15.3.2018)

Knjižnica Logatec opravlja dejavnost na območju občine Logatec, kjer po podatkih Urada za statistiko RS živi 14.403 prebivalcev (stanje 1. 1. 2024). Njena naloga je omogočiti prebivalcem na območju njenega delovanja dostop do knjižničnega gradiva na vseh fizičnih nosilcih, spletnih informacij ter do zadovoljevanja kulturnih, izobraževalnih, informacijskih, raziskovalnih in socialnih potreb. To pomeni, da gradimo zbirko knjižničnega gradiva v skladu s priporočili bibliotekarske stroke in ob upoštevanju potreb okolja. Zbirka nam nudi osnovo za razvijanje bralne kulture, informacijskega opismenjevanja, vseživljenjskega učenja, smotrno izrabo prostega časa ter informiranje in razvoj socialnega in družbenega okolja kot celote.

3. Izhodišča za izgradnjo knjižnične zbirke

Knjižnična zbirka predstavlja jedro knjižnice, zato je gradnja zbirke ena od temeljnih nalog knjižnice. Ker se z nakupom novega gradiva naša zbirka dopolnjuje ter istočasno spreminja, je nakupu potrebno posvetiti veliko pozornosti. Osnova za to je letni načrt nakupa gradiva, iz katerega mora biti razvidno upoštevanje kriterijev, ki opredeljujejo:

- aktualnost knjižničnega gradiva,
- zastopanost različnih vrst knjižničnega gradiva,
- zastopanost kakovostnih naslovov knjižničnega gradiva,
- zastopanost knjižničnega gradiva na različnih medijih,
- zastopanost različnih tematskih oz. predmetnih področij,
- omogočanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva za vse prebivalce na območju knjižnice.

To pomeni, da dokument opredeljuje:

- vsebinske kriterije po katerih knjižnica oblikuje letni nakup gradiva
- cilje, ki jih želi knjižnica z načrtovanim nakupom doseči in uresničiti.

Na oblikovanje knjižnične zbirke pomembno vpliva:

- obseg finančnih sredstev za nabavo gradiva,
- kvaliteta gradiva, ki je dosegljivo na tržišču,
- povpraševanje uporabnikov.

Cilj knjižnice je z načrtovanim nakupom zgraditi zbirko aktualne in kvalitetne literature na vseh razpoložljivih medijih, ob upoštevanju potreb okolja, veljavnih Strokovnih priporočil in standardov za splošne knjižnice ter skrbi za splošno dostopnost do raznovrstne založniške produkcije. Na ta način knjižnica svojo zbirko približa potrebam uporabnikov in ciljem lokalne skupnosti.

Knjižnica Logatec bo v letu 2025 v zbirko vseh svojih enot vključila knjižnično gradivo predvsem slovenskih založb ter najmanj 15 % naslovov publikacij v javnem interesu. Vse bodo s seznama publikacij, katerih izdajo v zadnjem letu finančno podpira Javna agencija za knjigo v okviru založniških programov in projektov s področja kulture.

Hkrati bo Knjižnica Logatec skrbela za zastopanost knjižničnega gradiva različnih vrst, oblik in dostopnosti, saj bo med nabavljenim gradivom 10 % neknjižnega gradiva, med katera poleg DVD, CD, različnih baz podatkov štejejo tudi e-knjige, ki bodo v letu 2025 našim bralcem dostopne preko novega portala Cobiss ELA, zvočne knjige preko spletne platforme Audibook kot tudi ponudba slovenske filmske produkcije preko spletne platforme Baza slovenskih filmov. Poleg tega Knjižnica Logatec na dom izposoja tudi igrače oziroma igre.

Knjižnično gradivo v Knjižnici Logatec nabavljamo centralizirano v osrednji knjižnici v Logatcu, kjer poteka nakup tudi za obe krajevni knjižnici. Pri tem upoštevamo tudi predloge, želje in potrebe uporabnikov, kar poleg dokumenta s katerim knjižnica načrtuje letni nakup na koncu oblikuje zbirko knjižničnega gradiva.

Strategijo uveljavljanja možnosti enake dostopnosti do knjižničnega gradiva za vse prebivalce na območju Knjižnice Logatec z obema krajevni enotama in premično zbirko zagotavljamo na način, ki nam ga omogoča sistem COBISS z možnostjo izbire mesta prevzema. To uporabnikom omogoča, da gradivo iz ene enote prevzamejo v drugi enoti, ki je del knjižnične mreže, ki jo tvori Knjižnica Logatec. Hkrati skrbimo tudi za uravnoteženo nabavo - prirast gradiva tako v osrednji kot tudi v obeh enotah krajevnih knjižnic in premični zbirki.

Z letom 2024 je bila krajevna knjižnica Vrh Sv. Treh Kraljev preimenovana v premično zbirko Vrh Svetih Treh Kraljev, saj z novo Uredbo o spremembi Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic ni dosegala standarda odprtost knjižnice. Premična zbirka bo tudi v letu 2025 odprta 4 ure na teden, del odprtosti je prevzela Podružnična šola Vrh Svetih Treh Kraljev, OŠ Rovte. V tej enoti je nabava gradiva že vsa leta specifična in tako bo tudi v letu 2025. Enota Vrh Sv. Treh Kraljev namreč v večji meri opravlja naloge, ki bi jih morala opravljati manjkajoča šolska knjižnica. Nahaja se v isti zgradbi kot podružnična osnovna šola. Zaradi te vloge, v tej enoti dajemo večji poudarek nabavi otroške in mladinske ter strokovne šolske literature.

4. Informacijske, izobraževalne, kulturne in raziskovalne potrebe okolja

Knjižnica Logatec je osrednja splošna knjižnica, ki deluje na območju občine Logatec. Sodi med knjižnice 4. skupine in pokriva območje z več kot 10.000 prebivalci, kar je eden od pogojev delovanja osrednje knjižnice. Splošna knjižnica skrbi za zadovoljevanje kulturnih, izobraževalnih, raziskovalnih, informacijskih in socialnih potreb uporabnikov tako, da skrbi za:

- optimalno ponudbo knjižničnega gradiva, informacij in storitev, osredotočeno na kulturne, izobraževalne, informacijske in socialne potrebe okolja,
- enakomerni dostop do knjižničnega gradiva in informacij za vse prebivalce občine Logatec,
- svetovanje in pomoč pri iskanju, izboru, vrednotenju ter uporabi gradiva in informacij, ki so za končnega uporabnika brezplačne,
- seznanjanje in izobraževanje za uporabo knjižnice in njenih gradiv,
- spodbujanje in organizacijo informacijskega opismenjevanja,
- dostop do knjižničnih virov na daljavo ter uporabo gradiva za posameznike in skupine s posebnimi potrebami,
- ustrezno opremo in prostor za uporabo gradiva na različnih medijih in za iskanje informacij,
- možnosti izrabe prostega časa v knjižnici,
- informiranje s ciljem izboljšanja informacijske pismenosti in bralne kulture,
- gradnjo zbirk domoznanskega gradiva,
- omogočanje dostopa do zbirk domoznanskega gradiva,
- vlogo lokalnega središča v socialnem in kulturnem smislu,
- predstavitev ustvarjalnosti različnih subjektov v okviru lokalne skupnosti in širše,
- bibliopedagoško vzgojo mladih v sodelovanju z vrtci, šolami in različnimi skupinami,
- oblikovanje zbirk gradiva in izvajanje dejavnosti za uporabnike s posebnimi potrebami,
- organiziranje in izvajanje različnih oblik izobraževanja v podporo vseživljenjskega učenja,
- podpiranje vseživljenjskega učenja in smotrno izrabo prostega časa,
- izvajanje dejavnosti, ki prispevajo k razvoju pismenosti in bralne kulture, neformalnega in formalnega izobraževanja, informiranosti, osebni in osebni rasti uporabnikov,
- vzpostavljanje sodelovanja z drugimi akterji na področju kulture v lokalni skupnosti in izven.

Če želi knjižnica te naloge kar najbolj optimalno uresničevati, mora poskrbeti za nakup gradiva in oblikovanje zbirke, ki bo skrbno in uravnoteženo sledila potrebam in željam svojih članov in uporabnikov ter tudi širšemu krogu prebivalcev občine Logatec. V letu 2025 bomo upoštevali tudi demografsko strukturo in specifične potrebe okolja, v katerem delujeta krajevni knjižnici. Za razvijanje bralne kulture bomo skrbeli skozi projekte prilagojene različnim starostnim skupinam, s predstavitvami knjižnih del preko spletne strani knjižnice, kakovostno leposlovje bomo promovirali z rednimi priporočilnimi seznammi s poudarkom na delih slovenskih avtorjev in subvencioniranih knjigah.

Knjižnica predstavlja neformalni prostor socialne interakcije, ki omogoča ljudem lokalne skupnosti, da se srečujejo, izobražujejo in kulturno udeležujejo. To seveda omogoča tudi večjo povezanost z lokalno skupnostjo, spodbuja druženje in ustvarja zanimivejše in prijetnejše življenje v občini. Obenem pa mora knjižnica članom in uporabnikom še naprej omogočati dostopnost do knjižničnih katalogov in gradiv, s pomočjo sodobne informacijske tehnologije pa odpirati dostop tudi do najrazličnejših informacijskih virov, internetnega omrežja, elektronske pošte, sodobnih elektronskih medijev, e-knjig, zvočnih knjig, filmskih in glasbenih CD-jev in DVD-jev ter knjižničnega informacijskega sistema COBISS. Ob tem pa knjižnica stremi k razvoju obstoječih in ustvarjanju novih storitev, ki sledijo trendom sodobne informacijske družbe.

Pričujoči dokument je skupek konkretnih izhodišč in smernic, ki narekuje vsebinske in formalne kriterije po katerih bo knjižnica dopolnjevala svoj fond ter na kakšne načine naj bi dosegala zastavljene cilje. V kolikor zaradi objektivnih finančnih omejitev knjižnica ne bo mogla slediti nakupu vseh aktualnih gradiv, uporabnikom dostop do takšnega gradiva lahko zagotovimo preko medknjižnične izposoje iz drugih knjižnic. Razširitev ponudbe in kakovosti knjižničnih storitev smo dosegli s tem, da smo se povezali z območnimi knjižnicami osrednjeslovenskega območja. Oktobra 2014 je naša knjižnica pristopila k novi knjižnični storitvi, s katero se je izboljšala dostopnost knjižničnega gradiva. To knjižnično storitev lahko koristijo vsi člani območnih knjižnic. Gre za brezplačno medknjižnično izposajo študijskega in strokovnega gradiva iz knjižnic osrednjeslovenskega območja. Na takšen način lahko tudi nadalje zagotovimo kvalitetno in hitro ponudbo gradiva, ki ga v naši knjižnici nimamo.

Ob zgoraj navedenem pa želim še posebej poudariti in izpostaviti nekaj dejstev, ki natančneje pojasnjujejo delovanje Knjižnice Logatec in njenih dveh krajevnih enot.

Izpostavljam sledeča dejstva:

1. velik vsakoletni lastni finančni prispevek za nakup knjižničnega gradiva
2. nadpovprečna razvitost knjižnično- informacijske mreže v občini
3. 100 % odprtost obeh krajevnih enot in osrednje knjižnice v skladu z določbami Uredbe
4. obe krajevni enoti imata enak 100 % delež dostopa do vzajemnega kataloga
5. visok odstotek aktivnih članov in uporabnikov knjižnice

5. Razvijanje branja, bralne kulture in informacijske pismenosti

V letu 2025 bo Knjižnica Logatec nadaljevala z obstoječimi različnimi oblikami dela in projekti, s katerimi želi razvijati bralno kulturo in prispevati svoj delež k razvijanju informacijske pismenosti. Te dejavnosti bomo namenili različnim starostnim ciljnim skupinam.

Najmlajše bomo k branju vzpodbujali prek pravljicnih uric z ustvarjalnimi delavnicami in s predšolsko bralno značko. Z rednimi tedenskimi obiski vrtčevskih skupin v knjižnici ali obiskom knjižničarke v vrtcu zelo dobro sodelujemo z Miklavževim vrtcem in vsemi enotami Vrtca Kurirček. Z vrtci sodelujemo v različnih bralnih projektih, po dogovoru z vzgojiteljicami za posamezne skupine pripravljamo sezname kakovostnih knjig za otroke. Pravljične in druga literarna dela bomo otrokom približevali tudi z organizacijo lutkovnih, gledaliških in pripovedovalskih predstav. Še naprej se bomo trudili za bralce z disleksijo. Knjige primerne za bralce z disleksijo smo opremili z mednarodnim znakom za bralce z disleksijo in tako označujemo vse nove knjige, ki so primerne za bralce z disleksijo. Tovrstno gradivo lahko v spletnem katalogu Cobiss najdemo označeno s ključno besedno zvezo: primerno za bralce z disleksijo.

Za otroke in mladostnike bomo v sodelovanju z MKL tudi v letu 2025 organizirali projekt (Naj)Poletavci – poletni bralci, ki se izvaja v času poletnih počitnic. Ta je namenjen spodbujanju branja pri bralcih starih od 7 do 16 let. Pri projektu iz leta v leto sodeluje več mladih bralcev. V letu 2024 je pri projektu sodelovalo kar 235 mladih bralcev, kar je največ odkar izvajamo projekt.

V sodelovanju z vsemi tremi osnovnimi šolami v občini izvajamo projekt Rastem s knjigo, v katerega so vključeni vsi sedmošolci v občini. Še naprej bomo izvajali razne bibliopedagoške dejavnosti za učence v osnovni šoli in pripravljali ter izvajali kulturne dneve.

Odrasle bralce bomo k branju spodbujali tudi s predstavitvami različnih knjig ter predavanji in literarnimi večeri. Nadaljevali bomo tudi z delom študijskega krožka Žarek ki smo ga v letu 2024 preimenovali v Bralno srečišče, na katerem se srečujejo predstavniki različnih generacij in skupaj obravnavajo prebrana dela. Ohranjamo tudi »bralno značko« za odrasle »Žarkolov«, kjer bralce spodbujamo, da berejo knjige z različnih področji.

Nadaljevali bomo z različnimi oblikami vseživljenjskega učenja in izobraževana in tako našim uporabnikom omogočili, da razvijejo nove veščine in pridobijo novo znanje ali le utrdijo in razvijejo že obstoječe. »Veščilnica« je že več let naša redna mesečna dejavnost, katero bomo izvajali tudi v letu 2025. Tudi v naslednjem letu bomo organizirali tečaj uporabe COBISSa in drugih uporabnih elektronskih baz. S tem naše uporabnike spodbujamo, da postanejo informacijsko bolj samostojni.

Od oktobra 2023 dalje je v sklopu projekta Skupaj za več znanja, v Knjižnici Logatec vzpostavljena Točka za digitalno pomoč, kjer je uporabnikom na voljo strokovnjak informatik, ki odgovarja na vprašanja in deli znanje s področja informatike, spletne pismenosti – e-pošta, socialna omrežja, e-Uprava, e-Zdravstvo itn.

Značilne in posebne potrebe okolja

Knjižnica Logatec deluje na območju ene same občine, ki leži v bližini Ljubljane. Število priseljenih prebivalcev v občino se v zadnjih letih zopet povečuje. Posledično se je število novih uporabnikov in članov knjižnice povečuje. V občini imamo tudi eno večjih stopenj rodnosti v Sloveniji zato je veliko mladih družin z otroki, kar pomeni, da beležimo porast članov knjižnice tako iz vrst otrok kot tudi odraslih. Velik je obisk pravljicnih ur in vseh otroških prireditev.

V občini imamo tri osnovne šole s podružnicami, vrtce, glasbeno šolo, dva doma za ostarele, vrsto različnih kulturnih in športnih društev, izpostavo JSKD ipd.

Knjižnica Logatec in njene enote zaradi pomanjkanja ostalih kulturnih ustanov v občini Logatec (muzej, gledališče, kino...) v veliki meri opravlja poleg informacijskega središča tudi izobraževalno in kulturno poslanstvo in hkrati tudi vlogo socialnega središča. Tu se srečujejo različne ciljne skupine, vzpostavljajo se medgeneracijska sodelovanja. Knjižnica z nabavo in dopolnjevanjem knjižnične zbirke zagotavlja logaškemu družbenemu okolju splošno dostopnost do raznovrstne in kakovostne založniške produkcije. Z vsakoletnim nakupom svojo knjižnično zbirko posodablja na vseh področjih. Skrbi za nakup ustreznega kakovostnega knjižničnega gradiva, za njegovo aktualnost in prilagojenost željam ter potrebam uporabnikov. Ob tem skrbi tudi za izobraževanje svojih uporabnikov na področju uporabe računalniško-informacijskih sistemov ter novih elektronskih medijev (internet, elektronske baze podatkov, e-knjige, audibook ipd.).

V letu 2025 bo knjižnica pri nakupu gradiva sledila predlogom, željam in potrebam uporabnikov ter jih v sklopu danih možnosti upoštevala. Poskušala bo prepoznavati tudi potencialne nove uporabnike ter njihove potrebe s ciljem privabljanja novih članov.

6. Posebne potrebe okolja

Gradivo bomo kupovali glede na veljavna strokovna priporočila in standarde in hkrati sledili posebnim potrebam okolja:

- a) Občina Logatec je območje priseljevanja predvsem mladih družin. Temu primerno je tudi naraščanje vpisa v knjižnico tako otrok kot odraslih.
- b) Na območju delovanja Knjižnice Logatec delujeta dva večja domova za ostarele. Zato bomo pozorni pri nabavi gradiva s povečanim tiskom, saj gre večinoma za ljudi s slabšim vidom. Za to skupino s posebnimi potrebami bomo nadaljevali z nakupom zvočnih knjig.
- c) V kraju Vrh Svetih Treh Kraljev, kjer podružnična osnovna šola nima svoje knjižnice, smo v letu 2024 organizirali premično zbirko, ki jo bomo oblikovali glede na potrebe šole in kraja.

7. Aktualnost knjižničnega gradiva

Knjižnica Logatec bo v letu 2025 skrbela za:

- a) aktualnost knjižničnega gradiva:
  - tekoča nabava knjižnične produkcije,
  - izbor kakovostnega gradiva,
  - izbor zahtevnejšega gradiva,
  - izbor gradiva na različnih medijih (Cobiss Ela, Audibook, BSF),
  - zbiranje vsega domoznanskega gradiva,
  - odzivanje na predloge, želje in potrebe uporabnikov;
- b) ravnotežje med:
  - monografskim gradivom in periodiko,
  - različnimi tematskimi področji,
  - tiskanim in elektronskim gradivom,
  - trenutnim povpraševanjem in dolgoročno sistematično gradnjo zbirke.

Zbirko bomo smiselno dopolnjevali z novimi publikacijami tako, da bodo oživljale stari fond, spodbujale njegovo uporabo in ga tako ohranjale aktualnega. Uničeno in poškodovano gradivo bomo redno odpisovali. Gradivo, ki se izposoja manj oz. strokovno gradivo, ki postaja zastarelo, pa bomo izločili in ga arhivirali v skladišču. Glede na presojo strokovnih delavcev ga bomo tudi odpisali in tudi na tak način preverjali in ohranjali aktualnost gradiva.

8. Zastopanost različnih vrst knjižničnega gradiva

Ena od osnovnih tako kratkoročnih kot tudi dolgoročnih nalog knjižnice je nakup, obdelava in posredovanje knjižnega in neknjižnega gradiva ter najrazličnejših informacij najširšemu krogu uporabnikov. Od uspešnosti dela na omenjenih področjih je odvisno stanje zaloge knjižničnega fonda, struktura zbirk, prirast in posledična izposoja gradiva. Knjižnica Logatec načrtuje v letu 2025 nakup 2.027 enot knjižničnega gradiva. S tem obsegom nakupa bomo vzdrževali povprečen obseg zbirke.

a) Nakup knjižnega gradiva

Največji del sredstev bomo namenili za nakup knjižnega gradiva, kar pomeni, da načrtujemo nakup 2.027 enot knjižnega gradiva = 0,14 enote / prebivalca.

Pri nakupu knjižnega gradiva bomo upoštevali in spoštovali splošna načela nabavne politike, ki jo določajo Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice za obdobje 2018 - 2028 (15.3.2018):

- ustreznost vsebin,
- ustrezna literarna kakovost,
- domoznansko gradivo,
- zastopanost vsebin v dosedanji zbirki,
- zamenjava poškodovanega in izgubljenega gradiva,
- povečano povpraševanje bralcev po določenem gradivu,

b) Načrtovano število tekočih naslovov informativnega periodičnega tiska (časnikov in časopisov) v osrednji knjižnici

V osrednji knjižnici v Logatcu načrtujemo v letu 2025 nakup 130 naslovov informativnega periodičnega tiska.

c) načrtovano povprečno število tekočih naslovov informativnega periodičnega tiska (časnikov in časopisov) na organizacijsko enoto

Načrtovano povprečno število tekočih naslovov informativnega periodičnega tiska na organizacijsko enoto (brez OK) je 18 naslovov.

V osrednji in tudi v krajevnih knjižnicah se odzivamo na predloge, želje in potrebe uporabnikov glede nabave tovrstnega tiska. Tako v osrednji knjižnici kot tudi v obeh krajevnih knjižnicah imamo naročene vse naslove domoznanskega periodičnega tiska.

9. Upoštevanje zastopanosti knjižničnega gradiva na različnih medijih

Knjižnica bo v letu 2025 skrbela za zastopanost knjižničnega gradiva na različnih medijih. Uvajanje in uporaba informacijske tehnologije je v klasično gradivo knjižničnih zbirk prinesla velike tehnološke spremembe. Te so spremenile tako fizično obliko kot tudi obseg zbirke, poleg tega pa tudi dotedanji koncept inventariziranega gradiva. Ob klasični knjižnični zbirki se je preko knjižničnih spletnih portalov zagotovil hitri dostop do različnih elektronskih virov, e-knjig, zvočnih knjig, filmske produkcije in najrazličnejših spletnih informacij.

S pojavom in razvojem elektronskih virov se je zato izredno olajšal dostop do informacij, povečala se je hitrost pretoka teh informacij, prav tako se je izjemno razširil krog ponudnikov najrazličnejših informacij. Knjižnica Logatec bo v letu 2025 z nakupom gradiv na različnih medijih, ki so danes dostopni na trgu, omogočila uporabnikom uporabo različnih načinov in poti do iskanja ter zbiranja informacij.

Med neknjižno gradivo štejemo tudi neknjižno gradivo na fizičnih nosilcih kot tudi e-gradivo: e-knjige (Cobiss Ela), zvočne knjige, elektronske baze podatkov in družabne igre.

Večji poudarek bomo v letu 2025 dali nakupu:

- e-knjig v okviru portala Cobiss Ela,
- zvočnih knjig (Audibook,)
- izbrani evropski in slovenski filmski produkciji s poudarkom na nagrajenih filmih,
- domoznanskega gradiva, tudi starejšega (antikvarnega kartografskega in slikovnega), po katerem uporabniki večkrat povprašujejo v zvezi z iskanjem domoznanskih informacij (ledinska imena, planinske poti, starejše cestne povezave ipd.).

Pri nakupu neknjižnega gradiva bomo v letu 2025 upoštevali in sledili splošnim načelom nabavne politike, ki jo določajo Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice za obdobje 2018 - 2028, torej:

- ustreznost vsebin,
- ustrezna kakovost,
- domoznansko gradivo,
- zastopanost vsebin v dosedanji zbirki,
- cena in popusti,
- zamenjava poškodovanega in izgubljenega gradiva,
- povečano povpraševanje bralcev po določenem gradivu.

10. Zastopanost različnih tematskih oz. predmetnih področij

V letu 2025 bomo skrbeli za enakomerno nabavo gradiva glede na posamezna tematska oz. predmetna področja. To pomeni, da ne bomo posebej izpostavljali nobenega področja, saj se knjižnična zbirka ne oblikuje na novo, temveč se sistematično dopolnjuje. Poskrbeli bomo za zastopanost vseh vsebinskih področij in vseh vrst gradiv na različnih nosilcih informacij, ki bodo v danih ekonomskih razmerah knjižnici finančno dostopna.

V kolikor se bo na trgu pojavilo domoznansko antikvarno slikovno ali kartografsko gradivo, ki bo za knjižnico finančno dostopno, bo to področje prioriteto pri nabavi gradiva. Gre za enkratne priložnosti, ki niso stvar dnevne ponudbe in jih je glede na finančne možnosti potrebno izkoristiti. V zadnjih letih v sklopu dopolnjevanja domoznanske zbirke dopolnjujemo zbirko razglednic naše občine, zbirko del dr. Andreja Gosarja ter prav tako del, ki govorijo o dr. Andreju Gosarju, zbirko del Ivana Albrehta in del o Ivanu Albrehtu kot tudi zbirko del Andreja Žigona in del o Andreju Žigonu.

a) Načrtovano razmerje naslovov med strokovnim in leposlovnim gradivom

V letu 2025 prav tako načrtujemo in bomo sledili smernicam za nakup 50 % naslovov strokovnega in 50 % naslovov leposlovnega gradiva. Kupovali bomo kakovostno strokovno literaturo za vsa strokovna področja družboslovja in naravoslovja. Ko bo izšlo kakšno strokovno delo iz področja domoznanstva, ga bomo kupili v več izvodih tako, da bo le to dostopno tudi v obeh krajevnih knjižnicah.

Pri nakupu leposlovja bomo dali poudarek na nakup:

- leposlovja slovenskih avtorjev,
- subvencioniranih izdaj s strani Javne agencije RS za knjigo,
- kvalitetne prevode literature,
- knjig s področij, ki se bodo sprti izkazala kot pomanjkljivo zastopana,
- tujejezičnih knjig.

b) Načrtovani delež naslovov za otroke in mladino

V letu 2025 bomo ob nakupu gradiva upoštevali razmerje 70 % naslovov za odrasle : 30 % naslovov za otroke in mladino. Že vrsto let se z nakupom približujemo priporočenemu razmerju naslovov v odnosu odrasli : otroci in mladina 70 % : 30 %.

Ne glede na standarde nas demografska struktura prebivalcev občine Logatec motivira, da skrbimo za takšen odstotek gradiv za otroke in mladino. Občinsko območje Rovt in Vrha Sv. Treh Kraljev ima eno izmed najvišjih stopenj rodnosti v Sloveniji, zato je na tem področju med uporabniki knjižnice tudi višji delež mladih bralcev, ki potrebujejo gradivo primerno njihovim interesom in potrebam.

11. Možnost enake dostopnosti do knjižničnega gradiva za vse prebivalce na območju delovanja knjižnice

a) Mreža knjižnic osrednje Knjižnice Logatec

Pomemben pokazatelj, ki kaže na omogočanje enake dostopnosti do knjižničnega gradiva za vse uporabnike oziroma prebivalce na območju delovanja knjižnice, je razvitost enot krajevnih knjižnic.

Občina Logatec ima dobro razvito mrežo knjižnic, saj sodi Krajevna knjižnica v Hotedršici v tako imenovano nadstandardno storitev, ker deluje na območju z manj kot 1.500 prebivalci. Kljub temu je Občina Logatec kot ustanoviteljica podprla ohranitev te enote. Na Vrhu Svetih Treh Kraljev, kjer je do sedaj delovala krajevna knjižnica, smo v letu 2024 organizirali premično zbirko. S tem bo možnost dostopa do knjižničnih storitev omogočena tudi nekaterim, delom redko poseljenega podeželja občine.

V Občini Logatec bodo v letu 2025 Knjižnica Logatec in njene krajevne enote delovale v nespremenjeni knjižnični mreži, ki je v celoti vključena v sistem COBISS in s tem omogoča avtomatizirano izposajo in pregled gradiva. Vse enote delujejo v prostorih, kjer so izpolnjeni vsi osnovni pogoji za delovanje knjižnic.

Načrtovan nakup gradiva za leto 2025 v obsegu 2.027 enot knjižničnega gradiva bomo razporedili po enotah in premični zbirki glede na velikost območja oz. glede na število prebivalcev, ki ga zajemajo zgoraj omenjene enote ter na frekvenco in količino izposoje gradiva:

- Osrednja knjižnica Logatec: 81 % = 1579 enot
- Krajevna knjižnica Rovte: 13 % = 254 enot
- Krajevna knjižnica Hotedršica: 5 % = 97 enot
- Premična zbirka Vrh Sv. Treh Kraljev: 1 % = 18 enot

b) Načrtovano tedensko število ur odprtosti

V letu 2025 ostaja odprtost osrednje knjižnice v Logatecu 49 ur na teden. Osrednja Knjižnica Logatec je za uporabnike odprta od ponedeljka do sobote. Osrednja Knjižnica Logatec oskrbuje še dve enoti: Krajevno knjižnico Rovte z odprtostjo 12 ur na teden in Krajevno knjižnico Hotedršica z odprtostjo 10 ur na teden ter Premično zbirko Vrh Svetih Treh Kraljev, ki bo v letu 2025 odprta 4 ure na teden.

c) Načrtovani delež organizacijskih enot z dostopom do vzajemnega kataloga

Tudi v letu 2025 bo delež organizacijskih enot z dostopom do vzajemnega kataloga 100%. Po vseh enotah imamo nameščeno računalniško opremo, ki nam omogoča dostop do bibliografsko elektronskih baz podatkov, podatkovnih zbirk, vzajemno bibliografske baze podatkov, knjižnično informacijskih sistemov, ter drugih lokalnih in svetovnih spletnih iskalnikov.

d) Dostop na daljavo

Dostopnost gradiva je možna z dostopom na daljavo. V letu 2025 bomo bralcem omogočili izposajo e-knjig preko Cobiss Ele, zvočnih knjig Audibook, slovenske filmske produkcije (BSF) in drugih elektronskih virov kot so: Pressreader, Ebscohost, EbscoBooks.

12. Načrtovano število včlanjenih prebivalcev

V letu 2025 načrtujemo, da se bo v Knjižnico Logatec in njene enote včlanilo do 24 % prebivalcev Občine Logatec.

Člane in uporabnike bomo pridobivali s pomočjo predstavitve naših knjižničnih storitev in izobraževalnih dejavnosti ter organizacijo najrazličnejših kulturnih prireditev. To bomo izvajali preko lokalnih in občinskih medijev ter knjižničnega internetnega portala, prav tako pa tudi preko že utečenega sodelovanja s šolami, vrtci, JSKD, Zdravstvenim domom Logatec, UTŽO Logatec, lokalnimi društvi ter vzpodbujanju občanov h kvalitetnemu preživljanju prostega časa in vseživljenjskemu učenju.

13 . Promocija knjižničnih zbirk

Knjižnično gradivo Knjižnica Logatec promovira na naslednje načine:

- v prostorih vseh enot knjižnice
- s posameznimi akcijami in projekti (ure pravljic, Poletavci in Najpoletavci, bralni krožki, Predšolska bralna značka, Poletne pravljicne urice pod lipo, poletna Bralnica pod Lipo ...),
- z organiziranjem kulturnih prireditev in literarnih večerov,
- s tematskimi razstavami gradiva ob prireditvah, predavanjih, različnih obletnicah in nagradah,
- preko spletne strani <https://knjiznicalogatec.si/>, in družbenih omrežij: Facebook, Instagram, Tik Tok, Youtube
- v osnovnih šolah občine Logatec, Zdravstvenem domu Logatec
- s prispevki za lokalni časopis Logaške novice.

Načrtovanje in izvajanje dejavnosti za promocijo knjižničnega gradiva je tudi prvo od strateških področij ter opredeljenih ciljev in ukrepov v Strateškem načrtu knjižnice 2021–2026 s katerim želimo povečati uporabo knjižničnega gradiva.

14. Zaključek

Knjižnica Logatec bo v letu 2025 opravljala nakup gradiva skladno z načrtanimi smernicami v tem dokumentu. Le smiselne in preišljene odločitve zagotavljajo oblikovanje knjižnične zbirke, ki naj bi bila kakovostna, vsebinsko uravnotežena, dolgoročno aktualna in dostopna na različnih medijih. To pa je tudi osnovni pogoj za uresničevanje poslanstva knjižnice. Na oblikovanje knjižnične zbirke pomembno vpliva obseg finančnih sredstev za nabavo gradiva, ki jih knjižnica pridobi iz občinskih sredstev, preko razpisa Ministrstva za kulturo ter iz lastnih sredstev (članarine in zamudnine).